

Latvijas Republikas Valsts prezidenta kanceleja Prezidenta preses dienests

Pils laukums 3, Rīga-50, LV-1900, tālr. 7092122, fakss 7320404,
prese@president.lv, www.president.lv

Valsts prezidentes apsveikuma uzruna A.Cimdiņas grāmatas atklāšanā Rīgas Latviešu biedrības namā, 2000.gada 9.februārī

Literatūrkritikai ir divas sūtības. Viena ielikt tekstu zināmā laikmetā, zināmos rāmjos, izvērtēt to pēc tajā laikā valdošām estētikas un citām vadlīnijām, kritērijiem. Izsvērt, izvētīt to, vai tas būtu pēc klasicisma kanoniem vai postmodernisma nekanoniem, sniegt tādu kā šī radītā teksta izvietojumu attiecīgajā plauktiņā tā brīža kultūras apcirknēs.

Līdz ar šo izvērtēšanas darbu literatūrkritiķis pats piedalās tā laika kultūras slāņa veidošanā, un izcila un laba kritiķa gadījumā viņa darbi pievienojas oriģināldarbiem, dailliteratūras darbiem kā tā laikmeta liecinieki, kā zināma kultūrlānā nogulšņi vēstures gaitā.

Bet otra svarīga loma literatūrkritiķim ir būt par savedēju starp autoru un lasītāju. Autors sēž pie baltas lapas un rada tekstu, nezinādams, kurp tas aizies - kā pienenes kodaļa Larusa enciklopēdijas logo: "Je seme a tout vent" - "Es sēju visos vējos," nezinādams, kurp katru sēkliņa, katru pūciņa aizies. Un, no otras puses, lasītājs, kurš dažreiz ieiet grāmatu veikalā, un, ieraugot šo raibumu, nezin, kuru grāmatu nocelt no plaukta un aizvest mājās. Šeit literatūrkritiķis ir kā pavadonis, kā ceļvedis, kā savedējs, kā paligs.

Ausma Cimdiņa ir izcila abās šajās nozīmēs. Varu atzīmēt, ka viņas recenzijas ir apbrīnojami iejūtīgas, izprotošas un intelīgentas. Kā lasītāja vienmēr ar patiku esmu atklājusi viņas atjautīgumu, viņas dziļo erudīciju, viņas spēju pārsteigt, iejūsmināt un ierosināt, ienest prieku, viņas spēju atklāt teksta būtību, teksta sūtību.

Viņai piemīt tāda intelīgence un atjautība, kas nenāk ar sirēnām un bākugunīm, tā pievēršot sev uzmanību. Tā izplaukst brīvi kā puķe, pati no sevis, kā lilija, kas neprasās apzeltīšanas. Es apsveicu Ausmu Cimdiņu, apsveicu ar šo grāmatu un ar nepacietību gaidīšu atkal jaunas.